

Avond 8 Gelovig omgaan met gezag

Achtergrondinformatie

Inleiding

Bedoeling van deze les is dat de jongeren gaan beseffen dat het goed is dat God via mensen (ouders en andere gezagsdragers) ons leven leidt, en dat we die mensen de eer moeten geven die hen toekomt.

Overgang naar de tweede tafel

In het eerste tot het vierde gebod gaat het over onze verhouding tot God. Géén andere goden, God niet afbeelden, Gods naam niet misbruiken, tijd voor God nemen. In het vijfde t/m het tiende gebod gaat het over onze verhouding tot onze naaste. En wat is dan het eerste dat we horen?

Toon eerbied voor uw vader en uw moeder. Dan wordt u gezegend met een lang leven in het land dat de HEER, uw God, u geven zal.

Waarom zou dit als eerste genoemd worden? Doodslag, stelen en overspel zijn toch veel erger dan niet naar je ouders luisteren?

Het waren echter de ouders die joodse kinderen op de weg van het geloof brachten.

Luisterden kinderen daarnaar, dan zouden ze een gezegend leven hebben in het beloofde land.

Luisterden ze niet, dan zouden ze het merken (en dat is gebeurd ..).

Het vijfde gebod moet dus worden begrepen in het licht van het gehoorzamen en leren liefhebben van de Here. Er zijn zelfs joodse rabbijnen die het vijfde gebod daarom rekenen bij de 'eerste tafel'.

Op veel plaatsen lezen we in het OT dat ouders de kinderen moeten vertellen van de bevrijdende werken van God en zijn wet. Zie bijvoorbeeld Deuteronomium 6 en Psalm 78.

Uit 'Geloven.nu' les 19.2

De plaats van de ouders

Ouders hebben een sleutelpositie in het verbond dat God sluit met de gelovigen en hun kinderen. Daarom zijn goede opvoeding en gehoorzaamheid van groot belang. Ouders laten je zien hoe je als kind van God, afhankelijk van Gods genade, onderweg naar Hem toe, luisterend naar Gods woorden en sprekend tot Hem in gebed. Ouders zijn wegwijzers naar God, voorbeelden in het e. als kind van God. Zij geven het goede nieuws over de redding van zonde en dood door. Ouders zijn zelf ook afhankelijk van Gods redding. Kinderen moeten geduld hebben met de zwakheden en gebreken van ouders. Zij moeten hen blijven respecteren, omdat God hen door hen wil leiden.

'Allen die over je gesteld zijn'

Er zijn meer mensen die het over je te zeggen hebben, die gezag over je krijgen. God stelt mensen over je aan, stelt ze in een positie waarin ze recht hebben op je eer en respect. Niet omdat ze het verdiend hebben, maar omdat God hen in die positie plaatst. Je moet hen gehoorzamen als aan de Here, Rom. 13: 1,2; Ef. 6: 1,5. Er zijn verschillende soorten gezag: ouders (thuis en overal), leerkrachten (op school), ambtsdragers (de kerk, je leven voor God), overheid (de samenleving), directie e.d. (werk). Hun bevoegdheid hangt samen met hun taak.



De belofte bij het vijfde gebod

Het houden van Gods geboden geeft je een veilig en goed leven. Daar zet God nog een streep orde door aan het vijfde gebod een belofte te verbinden, een lang en gelukkig leven! Zie ook Ef. 6; 1-3

Gezag en macht

Gezag en macht zijn niet hetzelfde. Gezag is het recht op een positie. Je hebt het wettig voor het zeggen, dat geeft je spreken kracht. Anderen moeten je gehoorzamen omdat je gezag hebt. Macht is de kracht waarmee je je gezag handhaaft. Macht is als zodanig nog niet wettig, denk maar aan de leider van een opstand. Gezag geeft je het recht om van macht gebruik te maken, denk maar aan de politie van een land. Gezag zonder macht gaat niet. In het vijfde gebod geeft God ouders (en andere gezagsdragers) gezag in hun positie. De macht die zij uitoefenen, moeten zij uiteindelijk verantwoorden tegenover God, die hun in deze positie plaatste.

Grenzen aan gezag

Je moet God meer gehoorzamen dan mensen, Hand. 5: 29. Tegen die grens aan het gezag loop je aan als ouders of anderen misbruik maken van hun positie. Het is zaak dan hulp te zoeken bij vertrouwde mensen, om een goede weg te gaan.

Uit 'geloven.nu' les 19.3

De overheid is door God ingesteld

In Rom 13: 1-7 staat dat er geen gezag is, dat niet door God verleend wordt. Dat geldt ook voor de overheid, zij staat in dienst van God. Door de overheid wil de Here zorgen voor orde en recht, voor wetten en regels en handhaving daarvan. Ook hoort de overheid op te komen voor zwakken in de samenleving en hen te beschermen.

Zo wordt de ongebondenheid van mensen in toom gehouden, NGB art 36. Tegelijk is het de taak van de overheid de kerk te beschermen en te bevorderen dat het evangelie doorverteld kan worden. Zo krijgt God als hoogste koning van deze aarde, de eer die Hem toekomt.

Om haar gezag te kunnen handhaven heeft God de overheid de bevoegdheid gegeven kwaden te straffen. We noemen dit wel de 'zwaarmacht' van de overheid.

Omgaan met de overheid

Gehoorzaamheid aan de overheid laat je zien door de wetten te houden, belasting te betalen, respect te tonen tegenover overheidsdienaars en voor hen te bidden, opdat wij rustig en ongestoord kunnen leven, in alle vroomheid en waardigheid, 1 Tim. 2:1,2.

Gehoorzaamheid aan de overheid is een gebod van God. Dat gebod geldt ook als de overheid een slechte overheid is. Rom. 13 stamt uit een tijd met een zeer goddeloze overheid! Je moet gehoorzamen, omdat de Here het wil, dat is wat anders dan gehoorzamen als de pakkans hoog is!

Overheid onder de hemelse koning

In het uitoefenen van haar taak, kan een goede overheid een beeld zijn van God zelf, door rechtvaardige wetten uit te vaardigen, op te komen voor zwakken, zorgvuldig met de geldmiddelen om te gaan en te zorgen voor een eerlijke rechtspraak, zie ook hier Rom. 13. Als zonde en slechtheid bestraft en bestreden worden, kunnen burgers dankbaar zijn voor recht en rechtvaardigheid.



Een schemaatje

‘eren’ betekent letterlijk: ze hun gewicht toekennen. Maar wat geeft ouders (en andere gezagsdragers) hun gewicht? De bijbel zegt: de positie, die God hen gegeven heeft. Achter de ouders staat God.

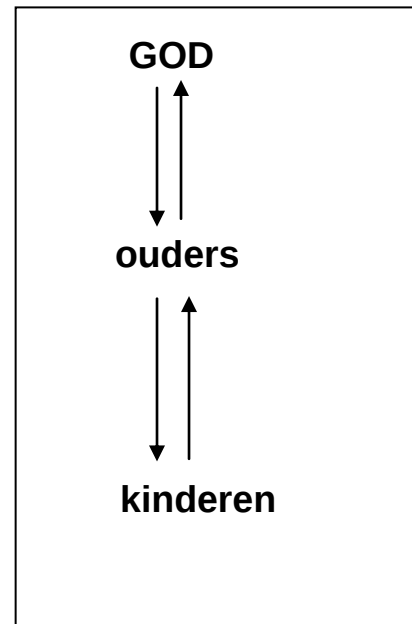
Dat betekent:

a. kinderen moeten achter hun ouders God zien, die hen die ouders gegeven heeft. En daarom gehoorzamen, niet alleen als het hun uitkomt, maar omdat ze hun ouders als gezagsdragers namens de Here erkennen.

(de naar boven gerichte pijlen)

b. ouders moeten naar hun kinderen toe, God de Vader reflecteren. Ze moeten laten zien dat ze namens Hem, en in zijn lijn in hun kinderen opvoeden

(de naar beneden gerichte pijlen)



Niet alleen de ouders ook de andere gezagsdragers

Dat het vijfde gebod niet alleen over het eren van de ouders gaat, maar over het eren van alle gezagsdragers kun je op 2 manieren uitleggen:

a. alle geboden raken een heel gebied

Als Jezus in Mat.5 de geboden uitlegt laat hij zien dat de geboden veel breder zijn dan de letterlijke tekst. Zo gaat het 6^e gebod (pleeg geen moord) over het leven van je naaste, dat je ook niet mag aantasten door b.v. verbaal geweld. Het 7^e gebod gaat over het hele terrein van relaties en sexualiteit; het 8^e gebod raakt heel je omgaan met bezit, enz. Zo raakt het 5^e gebod het omgaan met allen die gezag over je hebben.

b. ouders hadden in de tijd van Mozes een veel bredere functie

In de tijd van Mozes bestond een gezin uit meerdere generaties incl. personeel. De ouders waren ook degenen die je les gaven. Je leerde ook je beroep van je ouders. Er was nog geen catechisatie, dus ze gaven ook ahw catechisatie; de sacramenten (besnijdenis en pascha) vonden in gezinsverband plaats; de familie was er ook voor hulp en steun bij werkloosheid, ziekte en ouderdom; en tenslotte waren de vaders (opa's/ oudsten) ook verantwoordelijk voor de rechtspraak. Kortom dat hele brede tereen van het leven wordt in dit gebod geraakt.



Lesopzet

a. leerdoelen

Hoofd:

- Ze kennen het 5^e gebod en kunnen uitleggen wat het betekent
- Ze weten dat dit gebod niet beperkt blijft tot het eren van ouders en kunnen uitleggen waarom
- Ze weten wat Romeinen 13 te zeggen heeft over de overheid
- Ze kunnen aangeven wat de christelijke houding tov de overheid is..

Hart:

- Ze zijn meer gemotiveerd om gezagsdragers te eren en voor ze te bidden

b. lesopzet

Tijd	Theorie /werkvorm	Wie
19.00	Mentorkwartiertje:	
19.15	terugkoppeling Dit is alweer de laatste les van dit blok. - Laat ze allemaal iets noemen wat hen in de afgelopen lessen geraakt heeft of wat hen is bijgebleven. - Praat nog even door over de bedoeling die God met zijn wet heeft voor ons leven - vraag ook nog even naar de les van vorige week: welke kernpunten zijn er bij het 4 ^e gebod naar voren gekomen (rust, bevrijding, samenkomen)	
19.20	Intro 5 ^e gebod Tot nu toe ging het (bij de eerste 4 geboden) over God liefhebben boven alles. Vanavond beginnen we met het deel dat gaat over je naaste liefhebben als jezelf. Leg uit: Waarom zou dit als eerste genoemd worden? Doodslag, stelen en overspel zijn toch veel erger dan niet naar je ouders luisteren? Het waren echter de ouders die joodse kinderen op de weg van het geloof brachten. Het vijfde gebod gaat dus over het gehoorzamen en leren liefhebben van de Here. Er zijn zelfs joodse rabbijnen die het vijfde gebod daarom rekenen bij de 'eerste tafel'. Geef ze onderstaand schema (op werkblad, maar zet het ook op een poster) en laat ze in tweetallen met elkaar overleggen wat ermee bedoeld wordt i.v.m het 5 ^e gebod.	



	God ↓↑ Ouders/gezagsdragers ↓↑ jij Bespreek het daarna samen. Achter je ouders en achter andere gezagsdragers zie je God dat betekent voor je ouders dat zij jou God moeten laten zien. Bespreek ook het verschil tussen macht en gezag: - kun je gezag hebben, maar geen macht (voorbeelden?) - kun je macht uitoefenen zonder gezag (voorbeelden?)	
19.30	Bijbelstudie Romeinen 13: 1-7 Een mooie intro is als je een filmfragment laat zien of een passage uit een boek of tijdschrift (of van internet) voorleest dat gaat over christenvervolging. Laat ze nadenken over de vraag: Hoe zou jij je als christen opstellen in zo'n situatie? Lees nu samen Romeinen 13: 1-7 Leg uit dat dit waarschijnlijk in een tijd van christenvervolging geschreven is; en dat in die tijd keizers vaak aan de macht kwamen door hun voorganger uit de weg te ruimen. Bespreek de volgende vragen (op werkblad) - Keizers als de decadente wrede Nero, waarom moet je die als christen gehoorzamen? - Staan gezagsdragers altijd in dienst van God? - Maak eens concreet wat dit gedeelte betekent voor jou houding vandaag tov de overheid. (voorbeelden)	
19.40	artikel 36 NGB Waarom heeft God de overheid ingesteld? Inventariseer antwoorden op een flap. Lees vervolgens samen artikel 36 NGB (op werkblad) welke taken kom je hier tegen? (aanvullen op de flap) welke vragen heb je hierbij?	
19.50	Bespreking adhv stellingen Schrijf de volgende stellingen groot op een poster. Per stelling één poster. 1 Op een bepaalde leeftijd hoef je je ouders niet meer te gehoorzamen 2 Gezag heb je niet vanzelf, dat moet je verdienen. 3 Een gelovige moet belasting gewillig en zonder morren betalen.	



	4 Ik bid geregeld voor de overheid 5 (verzin zelf nog wat stellingen) Geef daarna alle jongeren rode (oneens) , groene (eens) of oranje (weet niet) stikkertjes. (of stiften dan kunnen ze hun met die stiften stippen zetten). Laat ze die stikkertjes opplakken bij de verschillende stellingen. Ga daarna dit met hen bespreken. Wat maakt dat je eens was met de stelling of oneens. Geef ze vooral de ruimte om uit te leggen waarom en misschien ook weer nuanceringen aan te brengen.	
20.00	Presentatie: Maak de laatste afspraken over de enquête; Hoe gaan we de zaak presenteren: - in een kerkdienst? - In het kerkblad? - op een avond met de ouders? Bespreek ook hoe we dit blok gaan afronden. Hoe betrekken we daar de gemeente en de ouders bij. Verdeel eventuele taken.	
20.10	Huiswerk opgeven - taken mbt slotavond; presenteren enquête - memorisatiekaartje Afsluiting - Lees 1 Tim 2: 1-3 Inventariseer gebedspunten en sluit samen in gebed af.	
Huiswerk:	Huiswerk: - memorisatietekst leren - taken voor de prestatie uitvoeren	

c. benodigde materialen

- poster met sschema
- poster met stellingen; stickertjes
- flaps, stiften
- memorisatiekaartje

d. suggesties

zingen: Psalm 105, Ps 78: 1-2; Ps 90:1,8 ; Ps 111:5-6; Ps128, Gz 11, Gz 141

bijbelgedeelten: Deut.6:1-9; Psalm 78:1-11; Hand. 5:29; Rom13:1-7; Ef. 6: 1-4; 1 Tim.2:1-3

belijdenis: HC znd 39



e. evaluatie

1	In hoeverre leerdoelen gehaald?				
		--	-	+	++
	Ze kennen het 5 ^e gebod en kunnen uitleggen wat het betekent				
	Ze weten dat dit gebod niet beperkt blijft tot het eren van ouders en kunnen uitleggen waarom				
	ze weten wat Romeinen 13 te zeggen heeft over de overheid				
	ze kunnen aangeven wat de christelijke houding tov de overheid is..				
	Ze zijn meer gemotiveerd om gezagsdragers te eren en voor ze te bidden				
2	Opmerkingen mentor/ catecheet				
3	Wat moet de volgende keer anders				



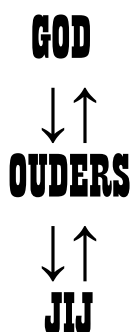
Gelovig omgaan met gezag

Blok D - nivo 3 - avond 8



Tijd	Wat gaan we doen
19.00	Mentorkwartiertje
19.15	Terugkoppeling
19.20	Intro 5e gebod
19.30	Bijbelstudie Romeinen 13:1-7
19.40	artikel 36 NGB
19.50	Bespreking aan de hand van stellingen
20.00	Prestatie
20.10	Huiswerk en sluiting

Intro 5e gebod



*Kun je gezag hebben, maar geen macht (voorbeelden)?
Kun je macht uitoefenen zonder gezag?*

Bijbelstudie Romeinen 13:1-7

Keizers als de decadente wrede Nero, waarom moet je die als christen gehoorzamen?

Staan gezagsdragers altijd in dienst van God?

Maak eens concreet wat dit gedeelte betekent voor jouw houding vandaag tov de overheid (voorbeelden)



Artikel 36 NGB

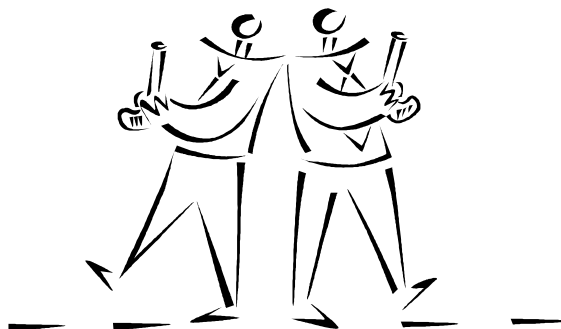
De taak van de overheid

Wij geloven dat onze goede God om de verdorvenheid van het menselijk geslacht geboden heeft, dat er koningen, vorsten en overheden zullen zijn. Hij wil namelijk dat de wereld geregeerd wordt door wetten en staatsregelingen, zodat de ongebondenheid van de mensen bedwongen wordt en alles in goede orde onder hen toegaat³. Hiertoe heeft Hij de overheid het zwaard in handen gegeven tot bestraffing van de slechte en bescherming van de goede mensen (Rom. 13:4). Haar taak is niet

alleen zorg te dragen voor de openbare orde en daarover te waken, maar ook de heilige dienst van de kerk te beschermen, en te bevorderen dat het koninkrijk van Jezus Christus komt en het Woord van het evangelie overal gepredikt wordt, zodat God door ieder geëerd en gediend wordt, zoals Hij in zijn Woord gebiedt. Verder is ieder, welke positie hij ook heeft, verplicht zich aan de overheid te onderwerpen, belasting te betalen, haar eer en eerbied te bewijzen, haar gehoorzaam te zijn in alles wat niet in strijd is met Gods Woord, en voor haar te *bidden* dat de Heer haar bestuurt op al haar wegen, *zodat wij een stil en rustig leven mogen leiden in alle godsvrucht en waardigheid* (1 Tim. 2:1, 2). Op dit punt wijzen wij de wederdopers en andere oproerige mensen af en in het algemeen allen die overheid en gezag verwerpen, de rechtsorde omver willen werpen door het invoeren van gemeenschap van goederen, en die de goede zeden die God onder de mensen heeft ingesteld, verstoren.



Stellingen



- 1 *Op een bepaalde leeftijd hoef je je ouders niet meer te gehoorzamen*
- 2 *Gezag heb je niet vanzelf, dat moet je verdienen.*
- 3 *Een gelovige moet belasting gewillig en zonder morren betalen.*
- 4 *Ik bid geregeld voor de overheid*
- 5 (verzin zelf nog wat stellingen)



Aantekeningen:





Uitgedeelde memorisatietekst



Afronden enquête

Christian cowboy



Ridin' with the Lord

